

Lista 6

Zadanie 4

1 Problem

Jedziemy samochodem palącym 1 litr paliwa na 1 km. Samochód ma górne ograniczenie paliwa, które może przewieźć wynoszące W . Na drodze są porozstawiane stacje paliwowe, gdzie w_i to cena za 1 litr paliwa na stacji i . Należy znaleźć jak najtańszą drogę do stacji końcowej n .

2 Concept

Rozważamy drogę, po której jedzie samochód jako DAG (directed acyclic graph). Wierzchołkami w tym grafie są stacje. Krawędzie pomiędzy wierzchołkami tworzymy tylko wtedy kiedy pozwala na to zasięg samochodu. Jednakże, w takim modelu nie rozważamy sytuacji kiedy tankujemy więcej paliwa niż potrzebujemy do dojechania do następnej stacji, a może być sytuacja, że zatankowanie wcześniej większej ilości paliwa dałoby tańszą podróż. Musimy zatem rozszerzyć wierzchołki reprezentujące stacje o dodatkową informację — ilość pozostałego paliwa w baku samochodu.

Zatem rozbijamy wierzchołki reprezentujące poszczególne stacje na grupy wierzchołków oznaczanych przez parę (k, i) gdzie k to indeks stacji, a i to liczba litrów paliwa pozostałego w baku po dojechaniu do tej stacji.

3 Rozwiązanie

Budujemy odpowiedni DAG $G = (V, E, f)$ gdzie V to wierzchołki grafu, E to krawędzie grafu a $f : V \times V \rightarrow \mathbb{R}$ to funkcja wag krawędzi. Mamy wierzchołki (k, i) , gdzie k to indeks stacji, a i to liczba litrów paliwa „nadmiarowego” (ile litrów paliwa zostało po dojechaniu do k tej stacji) gdzie $i \in \{0, \dots, W\}$

Ustalmy ciąg s_k określający kilometr stacji k (odległość stacji k od stacji startowej). Wówczas odległość między stacjami a, b wynosi $d_{a \rightarrow b} = s_b - s_a$.

Układ krawędzi i wierzchołków musi uwzględniać parametr W (zasięg samochodu). Zaczynamy od wierzchołka źródłowego $(1, 0)$ który reprezentuje stację, na której samochód rozpoczyna podróż. Dla pozostałych stacji budujemy wierzchołki (k, i) dla $i \in \{0, \dots, W\}$, $k \in \{2, \dots, n\}$. Łączymy wierzchołki krawędziami uwzględniając zasięg oraz ile litrów paliwa „nadmiarowego” przewozi samochód. Czyli dla

każdego wierzchołka (k, i) rozważamy stacje o wierzchołkach (l, j) takich, że $d_{k \rightarrow l} \leq W - j$. Oczywiście nie łączymy wierzchołków dla tej samej stacji (czyli $\forall k \forall i, j \ i \neq j : ((k, i), (k, j)) \notin E$).

Funkcję wag krawędzi określamy jako $f((k, i), (l, j)) = w_k \cdot (d_{k \rightarrow l} - i + j)$. Wówczas za część przebytej drogi do następnej stacji możemy „zapłacić” paliwem kupionym na którejś z poprzednich stacji.

Stosujemy zmodyfikowany algorytm wyszukiwania najkrótszej drogi w DAG-u z zadania 1. Określamy wierzchołek startowy jako stację o indeksie 1 — czyli w poniższym algorytmie $s = 0$.

```

1:  $d \leftarrow$  matrix  $n \times W$  filled with  $\infty$ 
2:  $d[1][0] \leftarrow 0$ 
3:  $r \leftarrow$  matrix  $n \times W$  filled with [ ]
4: for each  $k$  in  $\{2, \dots, n\}$  do:
5:   for each  $i$  in  $\{0, \dots, W\}$  do:
6:     for each  $l$  in  $\mathcal{N}(k)$  do:
7:       for each  $j$  in  $\{0, \dots, W\}$  do:
8:         if  $d[k][i] > d[l][j] + f((k, i), (l, j))$  then:
9:            $d[k][i] \leftarrow d[l][j] + f((k, i), (l, j))$ 
10:           $r[k][i] \leftarrow \text{concat}(r[l][j], [(k, i)])$ 
11:         end if
12:       end for
13:     end for
14:   end for
15: end for

```

Gdzie \mathcal{N} to funkcja definiowana przez: $\mathcal{N}(k) = \{l : \forall i, j \in \{0, \dots, W\} \ \forall ((k, i), (l, j)) \in E\}$.

Tablica $r[n][0]$ reprezentuje ciąg wierzchołków określających kolejne stacje i liczbę litrów pozostającego paliwa na tych stacjach podczas najtańszej podróży do końca drogi. Liczba $d[n][0]$ reprezentuje koszt tej podróży.

W celu określenia na jakiej stacji ile bierzemy litrów paliwa musimy odpowiednio przetworzyć ciąg wynikowy $r[n][0]$: niech R_p określa liczbę litrów paliwa pozostałą po dotarciu do stacji p tej (bierzemy stacje tylko z tego ciągu wynikowego z zachowaniem oryginalnych indeksów stacji). Ciągiem określającym nasz ostateczny wynik będzie S_n , gdzie S_p to liczba litrów paliwa, którą samochód musi zatankować na stacji p tej. Element tego ciągu obliczamy w następujący sposób: $S_p = d_{p \rightarrow p+1} + R_{p+1} - R_p$ przy czym $S_n = 0$.